

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Széchenyi-utca,
(csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentellen
levelek nem fogadtnak el.

Nyilttéri cikkek garmond sora
után 30 kr. fizetendő.

SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 6 frt — kr
Fél évre ... 3 frt — kr
Évnyegyre ... 1 frt 50 kr
Községeknek, egész évre előfizetve
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszeri
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden
beiktatásnál 30 kr.

Megjelenik minden vasárnap.

Az erdélyi magyar közművelődési egyesület.

Deés, 1885. ápril 16.

Minden kezdeményezés, minden intézmény, mely akár a szellemi, akár az anyagi téren a közjó s a közműveltség emelésére céloz: mindenkit egyaránt kellene érdekelnie, mindnyájunknak, nagynak és kicsinynek egyaránt számít és számítnia kell támogatására. Egy ily intézmény a most megalakult: „Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület”, melynek alakulására vonatkozó részleteket lapunk mai száma hozza.

Ezen egyesületnek célja az elfogadott alapszabályok értelmében: „Az erdélyi részeken a magyarság fönntartása, s a hazafiságnak, közművelődésnek fejlesztése.”

Ily közművelődési egyesületek a művelt külföldön már régóta, különböző czimek alatt állanak fönnt és működnek. Jelenesen Franciaországban, hol a nemzetiségi viszályos kérdések ismeretlenek, számos ily intézet van, mely a nép különböző rétegeiben működik annak értelmi fejlesztésére.

A nagy Németország egészen, mintegy be van hálózva, az ugynevezett iskola-egységekkel (Schulverein), még hazánkra is — miként tudjuk, — kiterjesztik működésüket szász honfi-társaink nemzetiségi ügyeinek támogatásában.

És szinte mondhatjuk, hogy éppen ezeknek beavatkozása provokálta s adta a jelzőt a már megalakult erdélyrészi magyar közművelődési egyesület kezdeményezésére.

De ha az eszme felmerülésével, a román, és főleg a szász körökben mutatkozó fogadtatására gondolunk, nem igen kecsegtethetjük magunkat csatlakozó támogatással, pedig tulajdonképen a mi érdekeink nem elmentések az ők jól felfogott érdekeikkel. S ne feledjék, hogy ezen társ-nemzetiségeknek azon fia, kik jelenben politikai-, vagy más hivatalos állásokra jutottak, azt a magyar nyelv birásának köszönhetik.

Mi nem támadjuk nemzetiségüket, sőt közművelődési törekvéseikben őket is fölkarolva fokozzuk szellemi erőjüket, s alkalom nyílik nekik azon elengedhetetlen föltételnek megszerzésére, mely nélkül a magyar állam szolgálatában tehetségeiket sem a maguk, sem a közjó érdekében nem lennének képesek érvényesíteni.

Nagy és nehéz feladat vár az új egyesületre, egyfelől részünkről százados közöny és mulasztás helyrehozatala; másfelől elfogult rövidlátó féltékenység, melynek legyőzésére kell nemes harcot indítani. De e tudat ne csüggeszsen, sőt annál nagyobb kitartásra, buzgalomra ösztönözzön, és ne legyen közlünk egy se, ki a megalakítandó fiók-egységekbe be ne lépjen s tehetsége szerint megne hozza a szent ügynek szerény áldozatát!

Igen áldozzunk; mert rég megírta a költő: „Erdély menyköveid forrnak, esküszöm, — áldozz!....

A közigazgatási-bizottság ülés- terméből.

Deés, 1885. ápril 8.

(Vége.)

Br. Diószegi Géza főjegyző, gr. Wass Ádám és Fehérvári Károly bizottsági tagoknak gazdasági teendőik miatt a mai ülésről történt elmaradásuk igazolását, azután az alispán havi jelentését olvasta fel, mely utóbbi szerint a közig. ügy-

menetben gátló akadályok elő nem fordultak, államellenes cselekmények nem észleltek, a közhangulat teljesen nyugodt, a személy- és vagyonbiztonság egy pár eset kivételével megtámadva nem volt. A tavaszi szántás immár kezdetét vette, a takarmányneműek áraiban feltűnő emelkedés észlelhető. A fősorozás eddig 6 járásban befejeztett, az eredményt jövő havi jelentésében fogja tüzetesen kimutatni.

Halász Ferencz kir. tanfelügyelő bemutatja a deésvárosi kisdud-óvoda múlt évi számadását. Tudásul vétetik. Javaslatára elhatározott Kaczkón egy a törvénynek meg nem felelő zsidó zúgiskola bezárása. Ezután felolvassa a vallás- és közoktatási miniszternek az egyházi főhatóságokhoz intézett felhívását, melyszerint a lelkészek kötelesek a tanköteles gyermekek életkorának megállapítására szükséges adatokat esetről-esetre kiszolgáltatni. Továbbá a sz.-birák és városi tanácsok felhívtnak, hogy a tanítói törzskönyv (nyugdíjképesség tkintetéből) egybeállítására szükséges adatokat a felekezeti tanítóktól a kiküldendő minta szerint gyűjtsék egybe és terjesszék be a tanfelügyelőhöz.

Pál István kir. adófelügyelő bejelenti, miszerint a pénzügyminiszter megengedte, hogy az adóhivataloktól távolabb eső községek a begyűlt kir. adót posta útján szállítsák be, köteles azonban minden három hónapban egyszer az előjáróság az adókezelési könyvekkel a kir. adóhivatalnál személyesen megjelenni. Ezután több adóleírásokat hoz javaslatba, melyek észrevétel nélkül fogadtattak el. Havi jelentésében az adóbefizetést kedvezőbbnek jelzi a múlt év hason időszakában elért befizetéseknel, mindazonáltal az adóhátralék tetemes, s ezt főleg a kedvezőtlen közigazdasági viszonyoknak tulajdonítja.

Incze Kálmán kir. főmérnök olvassa a közmunka és közlekedési miniszternek a deés-besztercei vasútvonal közigazgatási bejárására vonatkozó leiratát, mely szerint gr. Bethlen Károlynak a bethleni közbirtokosság uévében beadott kérése folytán, — tekintettel a jelentéke lakossággal bíró Bethlen község forgalmára, — hajlandó a miniszter a bethleni állomásnak, a vasut-társulat tervezetétől eltérőleg, a Bethlen Károly vendéglője mögötti létesítést rendelni el, ha több ottani birtokos lemond a „Melyes” hidon gyakorolt vámszedési jogáról. A közig. bizottság átlátván, hogy a miniszter ő nmlgát a helyi viszonyokról nyert téves információ birta ezen elhatározásra, s ez által 32 község érdeke szenved hátrányt: elhatározta, hogy a valódi tényállás előadása mellett a miniszter ő nagyméltóságát feliratilag megkéri, miszerint az idézett határozat megváltóztatása mellett a bethleni vasuti állomásnak a vasut-társulat által tervezett helyre való létesítését elrendelni méltóztatásék.

A közigazgatási bizottságot e határozat hozatalánál a következő indokok vezették: Bethlen község fekvésénél fogva igen nagy forgalmi fontossággal bír, a mennyiben itt szakad be két népes vidék forgalmi útja a deés-besztercei főirányba. Az egyik vidéket a Bethlen községen felül fekvő Szamosvölgy képezi, melynek útja az államuton levő Szamos-hid mellett szakadván be az államutba: a bethleni állomásnak a társulat által tervelt fekvése ezen vidékre nézve előnyösebb, a mennyiben rövidebb utat kell tennie az állomáshoz való juthatás végett. Ezen vidék főforgalmát a naszódvidéki havasokról szállítani szokott jelentékeny mennyiségű fenyőfa-anyag képezi. A másik vidék a kékesi völgy vidéke, melynek útja éppen a vasut-társulat által tervezett állomáshely mellett szakad be a fővonalba; a mely okból az állomásnak e helyen való létesítése ezen vidékre nézve hasonlóan előnyösebb. Ezen vidék a „Mezőség” név alatt ismeretes vidéknek egy részét képezvén; jóminőségű talajánál fogva ál-

lattenyésztése és gabona-termelése oly mérvű, hogy ezen cikkeket nem fogyasztja el, hanem tetemes mennyiséget szállít más vidékre; így hivattva van a forgalomhoz nem kis mérvben hozzájárulni.

Ezen két vidékhez — nem számítva a Beszterce-Naszódmege területére eső községeket — összesen 32 község tartozik 18,841 lélekszámmal bíró lakossággal; míg Bethlen községe 1993 lakóssal s ehhez mért forgalommal bír. A Bethleni állomásnak a község által kért helyen való elhelyezése csakis ezen egy község érdeke; míg a többi 32 község érdekére a társulat által tervezett elhelyezés előnyösebb.

Nem lehetvén ennél fogva a közérdekkel összeegyeztethetőnek tartani a tervelt változtatást, remélhető, hogy a miniszter a magánérdekek figyelmén kívül hagyása mellett, a felsorolt indokok méltatásával, a szóban forgó állomásnak a társulat által tervezett helyen való kiépítése mellett határozand.

Ezután jelenti, hogy Omlásaljánál a megyei utat a Szamos elmosta s ennek helyreállítása sürgősen elrendeltett. — Oláh-Lápos községnek a f. évi közmunka kiosztás ellen beadott felebbezése előadó javaslatára elutasított. — Szönyegre került a megyei utakra szükséges kavicsnak némely helyen vállalat útján való fedezése. Ezek közt volt a deés-szilágymegyei út bekavicsolása is, melyre Hárnik Samu 5 1/2%- Czech Ártur pedig 5% árleengedéssel ajánlkozott. Előadó az előbbinek elfogadását javasolja. Ezzel szemben több bizottsági tag részéről alapos aggály merült fel Hárnik Samu megbízhatósága felett, sőt egyik bizottsági tag erkölesi indokok felemlítése mellett javasolta, hogy a vállalat Czech Árturnak — mint megbízhatóbb vállalkozónak — adassék. Azon indokolás után azonban, hogy Hárnik Samu a megszabott biztosítékot letette, s neki a vállalati összeg csak is a teljesített kavicsfordás számbavétele után utolagosan fog esetről-esetre utalványoztatni, s így a megye esetleges megkárosítására alkalma nem leendő, — szavazattöbbséggel az ő ajánlata lett elfogadva, mint a megyére nézve félszáztollival előnyösebb. — Főmérnök jelenti továbbá, hogy a deés-szent-benedeki úton levő hidhoz Deésvárosa nem szállított alkalmas tartó-gerendákat s ebből 230 frt különbözet állott elő a hidépítésnél, melynek megfizetésére a város kötelezendő volna. Mivel azonban a Deésváros által szállított fák a megyei utakra felhasználtattak, utasított az építészeti hivatal, hogy a polgármesterrel együttesen a különbözetre nézve leszámolást tartson.

Placsintár Ödön aljegyző néhány katonai ügyet adott elő, ezek közt volt a Rusz László kivételes nősülés iránti kérése, ki igen fiatal (17 éves) lévén, az engedély megadását a bizottság az illető miniszternél nem hozza ajánlatba.

Ezután még a tisztügyész, árvaszéki elnök és kir. ügyész havi jelentése vétetett tudásul és az ülés 12 órakor véget ért.

A közművelődési-egyesület alakuló közgyűlése.

Leirhatatlan lelkesültség közt folyt le az Erdélyrészi Magyar Közművelődési-Egyesület alakuló közgyűlése. Országárszünk minden vidékéről mintegy 300-an sereglettek össze, (ezek közt megyénk, Deés- és Szamosujvár városa többek által képviselve) hogy letegyék a nagy épület alapkövét. E diszes tömeg egyesülve Kolozsvár legválogatottabb közönségével, megható képet nyújtott.

Dr. Haller Károly fényes magyar diszruhában s riadó éljenek közt a közgyűlést megnyitottak nyilvánítván, Sándor József titkár felolvasta az alapszabály-tervezetet. A felolvasás után rövid szavakkal kérte a közgyűlést, hogy a szász

veget en bloc elfogadni méltóztassék. Az ápril 11-ki értekezlet ugyanis részletesen végigment az egyes pontokon s a nagyenyedi küldöttség által kifogásolt, a vidéki választmányokra vonatkozó módosításra a kiküldött szövegező-bizottság végleg megállapodván a vitának helye sem lehet. Egy nehány felszólalás után Moldován Gergely hangoztatván, hogy a kulturegyet alapszabályai úgy a mint vannak fogadtassanak, így végezte beszédét: Munkás vagyok abban, — úgymond — hogy a magyar nemzet megerősüljön s magam is azon vagyok, azon voltam erőmtől telhetőleg, hogy e magasztos cél minél inkább megközelíthessék. A megerősödés előnyeit minden faj, kivétel nélkül élvezi. Más nemzetiségnek nem lehet érdeke, hogy a magyar faj gyengüljön, mert akkor megbomlanék a magyar államegység s annak gonosz hátrányait mindenik érezné. A magyar kultura dominálására feltétlenül szükség van. Elfogadom az alapszabály-tervezetet és mint román ember is (Hosszantartó éljenzés!) teljes szívemből pártolom.

Dr. Haller Károly elnök: A tisztelt nagygyűlés tehát ezennel megalakítottnak jelenti ki az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“-et. (Riadó éljenzés!) Kérem a t. közgyűlést gondoskodjék választmányról. (Közbekiáltások: maradjon az eddigi!)

Az ideiglenes tisztikar tehát marad az eddigi 23 választmányi tag. Elnök Haller Mároly, titkár Sándor József, jegyző Polez Rezső, pénztárnok Hóry Béla.

Dr. Haller Károly e lelkes hangulatban méltóbb szavakkal nem zárhatja be a gyűlést, mint e felkiáltással: „Éljen a haza!“

Riadó éljenzések között a gyűlés ezzel eloszlott.

A gyűlésnek megható jelenete volt, midőn a belépett tagok közt Kossuth Lajosnak riadó éljenek közt neve felolvasatott, az elnökséghez érkezett távirata következő:

„Erdély jobbkeze hazánkknak. Minden talpalattnyi térrel, mit ott a magyarság elveszt, hazánk ezer éves magyar állami jellegének biztonsága csorbul. Hazafiui irányban ellensúlyozni a magyar-ellenes állam-bomlasztó bujtogatást, feltartani a magyarságot, visszaszerezni az elvesztett tért, fejleszteni a magyar közművelődést, — oly önvédelem, melyet minden magyarnak támogatni kellene. — Levélben intézkedem, hogy alapító tagsági díj 100 frt a közművelődési egyesületnek befizetessék. Fogadják elnézéssel a hontalan magyar filléreit.“

A társas vacsora, mely az előértekezlet után az „Ujvilág“-ban tartatott meg, méltó folytatása volt annak az emelkedett hangulatnak, mely már az előértekezletet oly kitűnően jellemezte. 10 óra táján megeredt a felköszöntők árja. Dr. Haller Károly id. elnök emelte az első poharat az egyetértés biztosítékait nyújtó vendégekre. Harmath Lajos (Brassóból) adta rá a viszhangot, éltetvén dr. Haller Károlyt. Vermes nagyszebeni tanár Gyarmath Miklós alispánt, Haller méltó társát a közművelődési egyesület élén, köszöntötte fel. Nagy László ev. ref. esperes Szilágy-Somlyóról, ismét dr. Haller Károlyt, a minden akadályt legyőző, kitartó erélyű főnököt éltette. Kovács Samu Deésről:

„Éltettük Kolozsvár városna nagyérdemű polgármesterét, éltettük szívünk forró érzelmeivel, én most poharat kívánok emelni magára Kolozsvár városára. Azon városra, melyben mi összegyűltünk a közel- és távol vidékből, hogy megalapítsuk hazarészünkre a magyar Közművelődési Egyesületet; eljöttünk abba a városba uraim! melynek nevéhez nemzeti életünk oly sok megható és dicső emlékei vannak kapcsolva; eljöttünk abba a városba, melyről a krónikákban írva van: „Kincses Kolozsvár.“ Ma uraim a kincs országszerte igen megapadt, azonban Kolozsvár bir egy oly drága kincset, mely nemzetünk legdrágább kincse! A negyvenes évek elején, bércezes hazánkat Magyarországnak két nagy fia látogatta meg. Az egyik volt azon nagy férfi, ki később a haza bölcsé lett, a másik a nagy költő-fejedelem, ki megírta, hogy: „E világon, e hazán kívül, nincsen számunkra hely!“ S míg a nagy férfi a fátylak fénye közt, — melynek egyikét én is mint akkor egy igénytelen diák fennlobogtatám, — az erkélyről magvas, hazafias beszédét tartotta, az alatt a nagy költő földszint,

levett kalappal a nép-tömeg közt elragadtatással hallgatta, miként mondá a magyar beszédnek oly zengzestes kiejtését, mely egyedül csak itt hallható, e kincsért érdemli meg leginkább a kincses nevet. Ezt terjessze és árássa szét Erdély bérceiközé a jövőben; ezt, a mit elkezdett, folytassa tovább. Éljenek Kolozsvár honfiai és honleányai!“

Gyarmathy M. a közművelődés tényezőire, a tanítókra. Kozma Döme zárdafőnök:

Bocsánatot kérek, hogy annyi nagy ur között egy szegény franciskanus barát fel mer állani s hozzá még szólani is merészkedik. De hát mentse ki a varietas delectát jelszava. S így felszólalhat a franciskanus barát is, kivált ha hozzá még székel is. Aztán mint a költő mondja: „A daróc is takarhat égő szívet.“ S nála azt takar. Ez hozta el a második: „Talpra magyar!“ kiáltásra őt, ki ott volt az első kiáltáskor s ott küzdött a háromszínű zászló alatt. Az előtt zárva volt a szabadság temploma, de most kinyit; a magyar egy nemzetiségnek sem ellensége, csak legyen ez honfium. Ezt megköveteljük tőle, mert e föld a miénk. — Ismerkedési estély van, — folytatá — s ő senkit sem ösmer a jelenlevők közül. De mégis ösmer egyet, s arra emeli poharát — régi, szeretett ismerősére: a hazára.

Ezután még több lelkes telköszöntések történtek melyekre az estély megható pillanata következett. Dr. Haller Károly polgármester ünnepélyes csendben olvasta fel Kossuth Lajos táviratát, melyben bejelenti, hogy 100 frttal az alapítók sorába lép. Az erre következett perczekig tartó éljenzés mint egy jeladásra hangzott föl minden ajkon. Dr. Haller Károly polgármester kéretett fel a válasz megírására s elküldésére. Ez ünnepélyes jelenet után a társaság oszlani kezdett.

VEGYESEK.

— A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, belügyminiszter hozzájárulásával br. Bánffy Dezső Besztercze-Naszódmegye főispánját a Naszódvidéki iskola és ösztöndíj-alapok kezelési bizottságához miniszteri biztosul nevezte ki. Mint értesülünk ő méltósága legközelebből ezen minőségben részletes vizsgálatot fog keresztül vinni.

— A folyó évi május hó 11-ére kitűzött megyebizottsági rendes tavaszi közgyűlést megelőzőleg ugyanazon hó 10-én számonkérőszék fog tartatni; még pedig a megye közigazgatási központi hivatalait érdeklőleg d. e. 9 órától 12-ig, Deés és Szamosujvár városok hatóságait és a járási szolgabírákat érdeklőleg d. u. 2 órától 6-ig.

— A 9-ik huszárezred részére a f. évi tavaszi pótlóvadás Szamosujvárt f. évi május hó 1-én d. e. 9 órákor fog eszközöltetni. Pótlóvakul csakis 5—8. éves, 157-től 162 cm-terig terjedő magasságu lovak fogadtatnak el. A szállítási ár 245 frt o. é. melyből a szállítási és tartási költségek is fedezendőek.

— Deés város utczáinak befásítása kezdetét vette, s a napokban a Posta-utca, valamint a vasúthoz vezető Bánffy-utca beültetése fejeztett be. Ugyanezen utca végén készül a gyalogjárda is, mely a vasuti állomásig fog kivezetettni.

— A közelebbi heti vásáron a gabna-behozatal csak közepes vala, a kereslet is korlátozott volt, az árakban semmi emelkedés. De külföldön a gabnapiacson, a háborus hírek hatása alatt általános áremelkedés mutatkozik; a mozgalom Amerikából indult ki s az európai piacokra is gyorsan kiterjedt.

— Postaügy. A Deésakna-Deés közt fennálló gyalog-küldöncz-postajarat f. év május hó 1-ével egyfogatú kocsiküldöncz postajáráttá átváltoztatik s következő menetrend szerint fog közlekedni: Indul Deésaknáról reggel 10 óra 35 perczkor. Érkezik Deésre 11 órákor d. e. Indul Deésről 1 óra 30 perczkor délután. Érkezik Deésaknára 1 óra 55 perczkor.

— Értesítés. A f. hó 19-ikére hirdetett felolvasás — miután az illető felolvasó időközben elhalálozott, — nem fog megtartatni. — Deés, 1885. ápril 16. — Debreczeni István iparos önképzőköri id. elnök.

— Gyászhir. Alólírottak úgy maguk, mint számos több rokon nevében mély fájdalommal jelentik, hogy özv. Vajasdi Ajtai Gáborné szül. sáros-magyar-berkeszi Mózsza Rózália élete 63 ik, özvegységének 11-ik évében, f. évi ápril hó 9-én, reggel 2 órákor, Kételben jobblát-re szenderült. — Hült tetemei f. hó 11-én reg-

gel 10 órákor fognak, az ev. ref. vallás szertartása szerint, a helybeli családi sírkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni, mely végtisztességtételre rokonok és ösmerősök szomoruan meghívotnak. — Kétel, 1885. ápril 9-én. — Ajtai Endre, Ajtai István, Ajtai Ákos, Ajtai Etelka, férjezett Nagy Elekné és gyermeke, mint az elhunyt gyermekei Mózsza Samu, Mózsza Ágnes: özv. Fodor Józsefné, Mózsza Károlina: férj. Kése Elekné mint testvérek.

— Gyászhir. Alólírottak a legmélyebb fájdalom érzéstől áthatva jelentik, hogy a felejtethetlen jó férj, gyöngéden szerető édes atya, fiu, testvér és rokon Gajzágó Joáchim Szamosujvár szab. kir. város alkapitánya f. évi ápril 9-én, estéli 8 órákor életének 58-ik évében a haldoklók szentségének felvétele után 9 napig tartott tüdőlob következtében megszűnt élni. A megboldogultnak összeroskadtt porai f. év április 11 én d. u. 4 órákor fognak az örm. kath. egyház szertartásai szerint a kath. sírkertbe kikisértetni. Lelkeért pedig az engesztelő szentmise áldozat f. hó 13-án reggeli 9 órákor fog a főegyházban az egek urának bemutatatni. Mely mindkét végtiszteltetre minden rokon, jóbarát és ismerős bánatos szívve meghivatik. Béke lengjen hamvai fölött! Szamosujvár, 1885. ápril 10-én. — Özv. Gajzágó Joáchimné sz. László Katalin mint neje. Gajzágó Vilmos, Gajzágó Gizella az elhunytanak gyermekei s a t. —

— Gyászhir. Alantírottak mély fájdalommal tudatják, hogy a fáradhatatlan hű feleség, jó édes anya, nagyanya és testvér: kozárvári ev. ref. lelkész Nagy Dánielnek a neje: szül. Rákosi Károlina f. 1885. évi ápril hó 15-én estvéli 7 órákor, életének 67-ik, férjhezmenetelének 50. évében, rövid lejáratu tüdővészben megszűnt élni. — Hült tetemei f. hó 17-én d. u. 3 órákor fognak a lelkészi lakról, az ev. ref. egyház szertartása szerint felette tartandó rövid ima után a köztemetőbe kikisértetni és az örök nyugalomnak átadatni. Mely végtiszteltéttelre a résztvevők szomoruan meghívotnak. — Béke hamvaival! Kozárvárt, 1885. ápril 16-án. — Nagy Dániel a bánatos férj. Nagy Miklós és neje Telegdi Fruzina, s gyermekeik: Zsigmond, Irma, Miklós, Pál. Nagy Eszter és férje: Stolecz András s gyermekei: Kerekes Ilona és Róza. Nagy Trézsi és férje Izsáki Antal s gyermekük Antal. Nagy Gyula. Nagy Géza és neje Szeidel Róza. Rákosi Eszter, mint testvér.

* * Irodalmi hírek. — Az „Olvasókör“ szépirodalmi régényfolyóirat 26-ik füzeté megjelent, mely a „Gyémánt Király“ című franczia régény folytatását képezi. A képes és diszes kiállítású kiadvány havonként 2-szer jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatvány szám mindenkinek ingyen és bérmentve küldetik, ki eziránt a kiadóhivatalhoz fordul, mely Budapest Stáció-utca 31. sz. a. van. — Megjelent Budapesten a „Közérdek“ közgazdasági és társadalmi hetilap. Felelős szerkesztő dr. Toldy László. Előfizetési ára 2 frt. „Programmunk“ — mondja a szerkesztő — keretébe tartoznak általánoságban mindazon ügyek, melyek közgazdasági haladásunkat, s mindazok, melyek kulturális fejlődésünket illetik. És tekintetben tolmácsai leszünk nem csupán azon érdekeknek, melyek az ország egyetemét, hanem azoknak is, melyek egyes vidékek-, megyék-, községek lakosságát érdeklik. Kereskedelmi, ipari, pénzügyi és vámkérdéseket a közhaladás és közérkölség kérdéseit nagyban úgy mint részlekben fogjuk tárgyalni, s tekintettel leszünk arra, hogy ezek közül egy se maradjon megvitatás, felvilágosítás nélkül. „Külföldi közgazdasági szemlénkben“ megismertettjük olvasóinkat a külföldön felmerülő, e keretbe vágó tudnivalókkal.“ Ajánljuk a közönség pártfogásába.

* * Apró hírek — „Magyarhon ezredéve“, a Ney Ferencz ünnepi költeménye, diszes kiállításban jelent meg. Az érdemekben megőszült tanférfiu íjtui lelkesedéssel fog bele a millennium megénekelésébe. — Az országgyűlés most folyó ülészakát a királyi leirat alkalmasint május 23-án fogja bezárni. — A képviselőházban a tegnapi ülésen is csak gyér számmal jelentek meg a képviselők. Nem volt kilátás érdekes vitákra, szorosan szakszerű tárgyalás folyt a postai takarékpénztárakról szóló törvényjavaslat fölött. — Nagy Szalontán e hóban megnyílik az Arany-szoba. A város nagy fiának, Arany Jánosnak elhunytá utá-

érezte, hogy saját kebelében méltó emléket kell szülöttének állítania. A mozgalom egész csendben haladt előre s lassankint egy Arany-szoba felállításának eszméjévé érlelődött. — **Biharmegyében** legközelebb új vaspálya fog épülni, Nagyváradtól É.-Mihályfalváig. — **Párisban** szintén közművelődési egyesület van alakulóban, melynek célja a francia nyelv terjesztése a francia gyarmatokon s külföldön. — **Az angoloknak** mindenféle gyűl a bajuk; a legújabb hír az, hogy Cyprus szigetén a görögök vallási villongásból föllázadtak az angolok ellen. — **Tonkinban** a francziák és khinaiak közti ellenségeskedések már megszűntek; de bár a bék tárgyalások folynak, a francia kormány még minden eshetőségre készül s 60,000 főnyi sereget szerel föl.

HIVATALOS RÉSZ

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 5148—1885.

Valamennyi megyebizottsági tagnak!

Szolnok-Dobokamegye rendes tavaszi közgyűlését folyó évi május hó 11-én és következő napjaira, az állandó választmány ülését pedig ezt megelőzőleg április hó 23-ra egybe hívtam.

Ezen rendes közgyűlés tárgyait:

1. Kormányrendeletek,
 2. Társmegek átiratai,
 3. A közigazgatási bizottság, 1884. második félévi jelentése,
 4. Számonkérő szék jelentése,
 5. A törvényhatóság 1884. évi pénztári zárszámadásai — és egyéb keblti ügyei,
 6. Az időközben lemondás folytán üresedésbe jött Kékesi járási szolgabírói, M.-láposi, esetleg még egy más segéd szolgabírói állomás választás utján betöltése,
 7. Község pénztári zárszámadások, s egyéb községi ügyek,
 8. Magánosok folyamodványai,
 9. Az időközben netalán beérkezendő önálló indítványok képezendik,
- Miről címet azon felkéréssel értesitem, hogy a fenn kitűzött megyebizottsági illetve állandóválasztmányi gyűlésekben kötelezőszerűleg részt veendő, mindannyiszor de 10 órakor a megye székháza tanácskozási termében megjelenni sziveskedjék.

Deésen, 1885. április hó 10-én.

az alispán helyett:

Br. Diószegi Géza, főjegyző.

Szám: 10,132—XIV.

Pályázati hirdetmény

A katonai nevelő-sképző-intézetekben rendszeresített, s az 1885—86 ki iskolai évközdővel betöltendő magyar államalapítványi helyekre.

Az 1882. évi XXV. t.-cz. értelmében magyar korona-oroszági ifjak számára a katonai nevelő- és képző-intézetekben rendszeresített 120 alapítványi hely közül, az idén az 1885—86-iki iskolai évközdővel a következő helyek lesznek betöltendőek:

a katonai alreáliskolában:

- Köszegen, Kismartonban, Kassán és Szt.-Pöltenb.
- az I. évi tanfolyamban 9 hely;
 - a III. évi tanfolyamban 2 hely;
 - a bécs-új helyi katonai akademiában:
 - az I. évi tanfolyamban 2 hely;
 - a bécsi katonai műszaki akademiában:
 - az I. évi tanfolyamban 1 hely; s végre
 - a fumei hadtengerészeti akademiában:
 - az I. évi tanfolyamban 1 hely.

Ezen helyekre a magyar korona országában honilletékes azon ifjak pályázhatnak, kiknek atyáik magukat, ez országok érdekében bármely irányban kitüntették és szerényebb anyagi viszonyok között élnek.

A fentebb említett alapítványi helyeken kívül a f. tanév befejeztéig a katonai főreáliskola I-ső évfolyamában még egy vagy két hely remélhetőleg üresedésbe fog jönni, ennél fogva az ide-

vonatkozó pályázati kérvények a f. évi május hó végéig szintén elfogadtatnak.

1. Felvételi föltételek.

a) Állampolgári jog a magyar korona országában, mely az illetékes hatóság részéről kiállított honossági bizonyítvánnyal igazolandó.

b) Szabályszerű életkor, mely a katonai alreáliskola I-ső évfolyamára nézve még tul nem haladt 12 év, a katonai alreáliskola 3-ik évfolyamára nézve még tul nem haladt 14 év;

a katonai főreáliskola I-ső évfolyamára nézve még tul nem haladt 16 év;

a katonai akadémiák I-ső évfolyamára nézve még tul nem haladt 19 év;

végre a fumei hadtengerészeti akadémia I. évfolyamára nézve már betöltött, vagy a felvételi tanév első évnegyedében betöltendő 14-, de még tul nem haladt 16 év.

Ezen életkor az illető iskolai év kezdetéig vagyis szeptember hó 1-éig számmittatik.

Az életkor az érdekelt család tagjainak számát előtűntető családi értesítővel igazolandó.

c) Ép és az életkorhoz képest jól kifejezett testalkat, egyetemileg képesített cs. és kir. katonai, vagy m. kir. honvédségi orvos tudor által kiállított lelettel igazolva.

Ezen bizonyítványban a látképesség, a testmagasság és a mell terjedelme, számszerint a fennálló szabályok értelmében világosan előtűntetendő, s egyszersmind pályázóknak himlő-oltása is igazolandó.

d) A megkívántató tanulmányok befejezése; a katonai alreáliskolákba és akadémiákba pályázóknál az illető nyilvános tanintézet részéről az utolsó tanév első feléről, esetleg ezen tanév második harmadáról kiállított iskolai bizonyítvánnyal (értesítővel) vagy érettségi bizonyítvánnyal igazolandó, mely okmányok egyúttal pályázóknak erkölcsi magaviseletét is tanúsítják.

A katonai akadémiák I. évfolyamába pályázóknak megengedtetik, hogy az általuk utólag letett érettségi vizsgáról szóló bizonyítványukat a pályázati határidő letelte után is, legkésőbb azonban az 1885—86-ik tanév kezdetéig pótlólag felmutathassák.

A fumei hadtengerészeti akademiába pályázóknál a középiskola illető évfolyamainak elvégzését kimutató összes bizonyítványok, a legutóbb végzett féléről szóló bizonyítvánnyal egyúttal megkívántatnak.

e) Továbbá melléklendő a pályázók szüleinek vagyoni viszonyait hitelesen kimutató hatósági bizonyítvány.

Végül a folyamodó kérvényében kijelenteni tartozik, vajjon valamely más alayitványt avagy ösztöndíjat élvező gyermeke van-e?

2. A katonai nevelő- és képzőintézetek illető évfolyamaiba leendő felvételre igényt nyújtó- és a polgári nyilvános tanintézetekben elvégzett megfelelő osztályok

A katonai alreáliskola I. évfolyamába leendő felvételre: polgári (nép) iskola IV. vagy V. osztályának sikeres befejezése;

a katonai alreáliskola II-ik évfolyamába leendő felvételhez: gymnasium, reáliskola, vagy reálgymsnasium II-ik osztályának —;

a katonai főreáliskola I. évfolyamába: gymnasium, reáliskola, vagy reálgymsnasium IV-ik osztályának jó osztályzattal lett elvégzése —;

a katonai akadémiák I-ső évfolyamába teljes reáliskol, reálgymsnasium, vagy gymnasium valamennyi osztályának —;

végre a fumei hadtengerészeti akadémia I-ső évfolyamába leendő felvételre alreáliskola, algymnasium — teljes és jósikerű befejezése nyújt igényt.

3. Felvételi vizsga.

Pályázóknak az adományozott alapítványi helyre leendő felvételük mulhatlan feltételét a felvételi vizsgának jósikerű kiállása képezi.

Mielőtt pályázók a felvételi vizsgát letennék, a katonai nevelő intézet orvosa által megvizsgáltatnak, s az alkalmatlanoknak találtak vizsgára nem bocsátatnak.

Azon pályázókra nézve, kik a német nyelvet nem értik, ezen hiány egyéb tekintetben igazolt jó képesség mellett a katonai alreáliskola I-ső évfolyamába való felvételre nézve akadályt nem képez; ezen pályázók tehát a felvételi vizsgát anyanyelvükön is letehetik.

A katonai akadémiák I. évfolyamába leendő felvételért pályázók a felvételi vizsgát német nyelven tartoznak letenni.

A felvételi vizsgák az iskolai év kezdetét megelőző napokban tartatnak s azoknak határidejéről és helyéről az érdekelt felek tudósíttatni fognak.

Ezen felvételi vizsgák nyilvánosak. A felvételi vizsgák helyére való utazás költségeit pályázók hozzátartozói kötelesek viselni.

Pályázók hozzátartozói kérvényükben nyilatandó kötelezettséget tartoznak vállalni az iránt, hogy fiaik felvétele, valamint azoknak magasabb intézetekbe való áthelyezése alkalmával az iskolai szerelvény fenntartására 6 frtot, továbbá „taneszközdij” czimen 12 frtot fognak minden iskolai év kezdetén lefizetni.

4. A felvételi vizsga tantárgyai.

A felvételi vizsga tantárgyait azon tanulmányok képezik, melyeket pályázó a polgári-iskola illetőleg a reáliskola, reálgymsnasium, vagy gymnasiumnak általa legutóbb végzett ama osztályában tanult, melyből a fentebbi 2-ik pontban elősorolt fokozat szerint a katonai nevelő- és képzőintézetek megfelelő évfolyamába leendő felvételnek helye van.

A katonai reáliskolák tanterve lényegileg megfelel a nyilvános reáliskolák hasonló osztályai-ban érvényben levő tanrendszernek.

A katonai akadémiák I. évfolyamába pályázók felvételi vizsgája tekintetében szintén a nyilvános reáliskolák és államgymnasiumok tanterve irányadó.

A katonai akadémiák I. évfolyamába pályázóktól a mathematikai szakmában, különösen megkívántatik, hogy a számtani arányokban, másodfoku egyenletekben, sík- és tömör-mértanban, továbbá a sík- és gömb-háromszögtanban kellő jártassággal birjanak.

Ezenkívül a műszaki akadémia I. évfolyamába pályázóktól, az ábrázoló mértan kielégítő ismerete azon terjedelemben követeltetik, minőben az a nyilvános reáliskolában adatik elő.

A katonai akadémiák I. évfolyamába pályázóktól még megkívántatik, hogy francziából németre és németből francziára egyszerűbb gyakorlati mondatokat lefordítani képesek legyenek.

5. A folyamodványok benyújtása és tárgyalási módja.

Azon pályázókat illető s szabályszerűen bélyegzett folyamodványok, melyek szerint állami és köztörvényhatósági szolgálatban levő atyák kérik fiaik számára az alapítványi helyek adományozását, az előljáró hatóság utján más rendűeké pedig közvetlenül a honvédelmi ministernél legkésőbb f. évi május hó végéig nyújtandók be.

A beérkezendő folyamodványokhoz mellékel, kellőleg bélyegzett bizonyítványok átvizsgáltatván, azon pályázók fognak lefelsőbb helyen felvétel végett első sorban javaslatba hozatni, kik tanulmányi osyályzataik szerint legképesítettebbeknek találtak.

A képességi fokozat szerint első sorban kijelölt pályázókön kívül a betöltendő helyek aránya szerint néhányan oly végből fognak előjegyzésbe vétetni s javaslatba hozatni, hogy az első helyen ajánlva volt, de a felvételi vizsgát ki nem állott pályázók helyett pótlólag felvételi vizsgára bocsáttathassanak. Miután azonban az utóbb említett pályázók felvétele biztos kilátásba nem helyezhető: a szülők gondoskodjanak, hogy fiaik a felvételi vizsgára be nem idéztetésük esetében a polgári tanintézetekben tanulmányaik folytathatása céljából, kellő időben beirattassanak.

6. A bécsi katonai műszaki akademiába való felvétel.

A bécsi katonai műszaki akadémia rendelkezése lévén a hadsereg műszaki csapatai részére tiszteket képezni, e végből az említett intézet 2 különböző t. i. tűzérségi és hadmérnöki osztályból áll.

Azon pályázók tehát, kik ezen akademiába leendő felvételért folyamodnak, kérvényükben tartoznak világosan kijelenteni, vajjon a hadmérnök-kari, vagy tűzérségi osztályba kívánnak-e belépni?

7. Elöléptetés a legközelebbi magasabb intézetbe.

A legközelebbi magasabb intézetbe, tudul- illik a katonai alreáliskolák IV-ik évfolyamából

a katonai főreáliskola I. évfolyamába, esetleg a hadtengerészeti akadémia I. évfolyamába is, — továbbá a katonai főreáliskola III. évfolyamából a katonai akadémiák valamelyikének I-ső évfolyamába leendő előléptetés végett az utóbbi évfolyam bezártával s egészben véve legalább is „jó” osztályzat kiérdemlése kívántatik meg.

Az egészben véve csak „kielégítő” osztályzatot nyert növendékek, a hadapród-iskolákba tételnek által; azon növendékek pedig, a kik egészben véve „ki nem elégítő” osztályzatot nyertek hozzátartozóiknak visszaadtnak.

A bécsujhelyi katonai akadémia harmadik osztályát jó előmenetellel bevégzett növendékek a gyalogsági (vadász) és lovassági, — a bécsi katonai műszaki akadémia harmadik évfolyamát jól végzett növendékek pedig a tűzérési, illetőleg hadmérnöki vagy utász-csapatokhoz tisztí minőségben léptetettnek elő.

A fumei hadtengerészeti akadémia negyedik évfolyamát sikeresen végzett növendékek az intézetből mint másodosztályú tengerész hadapródok lépnek ki.

8. A növendékek tényleges szolgálati kötelezettsége.

A katonai nevelő- és képző intézetekben a fennemlített alapítványi helyeken képzett növendék, minden bevégzett vagy megkezdett év után a sorhadi törvényszerű 3 évi szolgálati időtartamon felül az 1868. évi XL. t.-cz. 19-ik szakasza szerint meghatározott ideig tartozik tettelesen szolgálni.

Budapest, 1885. évi március hó 17-én.

A magyar kir.
HONVÉDELMI MINISZTERIUM.

Felölő szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU.

HIRDETÉSEK.

Sz. 5490—1885. ár. 1—2(77)

Pályázati hirdetmény.

Alólírott gyamhatóság által ezennel közhirre tételik, miszerint az árpástói néhai Nyárádi Elek és neje Mohai Erzsébeth örökösei tulajdonát képező Tőkepataka községében levő és 61. sz. tükjében foglalt ingatlan-birtok, az ahhoz tartozó korcsmárlási joggal, malommal és hidassal együtt, 1886. év április hava 24-től kezdődőleg hat (6) egymásután következő évekre Tőkepataka községében 1885. év április hava 30-án d. e. 10 órákor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 1300 frt, melynek 10 %-át árverezni óhajtok kötelesek az árverező biztos kezéhez letenni.

Az árverezési feltételek a hivatalos órákban Szolnok-Dobokamegye árvaszékénél bármikor megtekinthetők.

Szolnok-Dobokamegye árvaszékének Deésen, 1885. április hó 8-án tartott üléséből.

Rákóczi Sándor, h. elnök.

Szamosujvári járás szolgabírájától.

Sz. 1917—1885. (68)3—3

Pályázati hirdetmény.

Tötör, Moró, Onok, Lozsárd és Kis-Jenő csoportosított községekből rendszeresített és Tötör székhellyel bíró körjegyzői allomás önkéntes lemondás folytán üresedésbe jöven, felhivatnak mindazok, kik a fenti évi 400 frt fizetés és mellékjárulékokkal javadalmazott állomást elnyerni óhajtják, miszerint az 1871. évi XVIII. t.-cz. 74. §. illetve az 1883. évi I-ső t.-cz. 6-ik §-sa értelmében felszerelt pályázati folyamodványait f. év április hó 20-ik napjának d. e. 11 órájáig annyival inkább alólírotthoz adják be, mivel a később érkezendő folyamodványok tekintetbe vétet nem fognak. A választás f. év április hó 21-ik napjának d. e. 9 órájkor fog Tötör községében a körjegyzői irodán eszközölni.

Szamos-Ujvárt, 1885. évi március 23.

Br. Bánffy László,
szbíró.

Szám: 12—1885. 1—1(78)

Árverezési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. és váltó-törvényszék 2498. számú végzése által Groszmán és Rauszenbach javára 364 frt 7 kr. tőke, 1884. év december 30-ikától járó 6% kamatai, 52 frt 63 kr. eddigi, továbbá az 1881. év 60. t.-cz. 120. §. alapján Biasini Sándor javára a kolozsvári kir. törvényszéknek 6707—1885. sz. végzése alapján 136 frt 31 kr. tőke, 1885. január 15-től 6% kamatai erejéig Granner Ferenc és neje elleni követelések erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 598 frtra becsült 3 ló, 1 szekér, 1 kézi- és 1 három-lőerejű cséplőgép, őrfa és hat süveg fehér csukorból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 221—1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Örd.-Füzesen alperes lakásán leendő eszközölésére 1885. év április hó 22-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Jelen hirdetmény a „Szolnok-Doboka” hírlapban is közhirre tételik.

Kelt Szamosujvárt, 1885. évi április hó 5. napján.

Kolbay Károly,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 4042—1885.

(79)1—1

Pályázati hirdetmény.

A csicsó-györgyfalvi segédkörjegyzői állomás üresedésbe jöven, felhivatnak mindazok, kik ezen — összesen 200 frt fizetssel javadalmazott — állomást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. hó 21-éig alólírtthoz ebeadni.

A választás Csicsó-Györgyfalva községében a körjegyzői irodán folyó hó 22-én délelőtt 10 órákor fog megtartatni.

A deési járás szolgabírájától.

Deésen, 1885. április 16.

Hatfaludi József,
szolgabíró.

A deési takarékpénztár

folyó évi május hó 3-án d. e. 10 órákor saját helyiségében tartja meg rendes

KÖZGYŰLÉSÉT.

TÁRGYAI:

1. Igazgatói jelentés;
 2. A zárszámla beterjesztése.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A tiszta jövedelem felőli határozat.
- A fennírt gyűlésre a t. cz. részvényeseket tisztelettel föl hívja személyesen, vagy meghatalmazottjaik által megjelenni.

Deés, 1885. április hó 13-án.

1—2(80)

Az igazgatóság.

OSVÁTH PÁL

PUSKA- MŰVES

Kolozsvárt, belhid-utca 13. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó megrendeléseket.

Mindennemű fegyverek és revolverek általános kijavítását, vagy újjal való becserezését.

Valamint előltöltőknek hátultöltőkre való átalakítását a legjutányosabb ár mellett.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban és jutányosan teljesít.

Minden új megrendelésnél, vagy nagyobb javításnál, egy évi jótállást biztosít.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri tisztelettel:

Osváth Pál,
puskaműves.

2—5(74)

3—3

A legújabb és legfinomabb

(71)

DORNROSCHEN

ZSEBKENDŐ ILLATSZER.

NAGYON KEDVELT, ÜDÍTŐ ÉS TARTÓS; BERLINBEN: GRÜNDER RICHARD ILLAT-SZERÉSZNÉL. DEÉSEN KAPHATÓ: PAPP JENŐ KERESKEDÉSÉBEN. Ára: 50 kr. — 2 frt.

b e s z e r z e t t m i n d e n m a g v a i m f r i s s e k s v a l ó d i s á g u k é r t k e z e s -

GAZDASÁGI-, KERTI-, VETEMÉNY- ÉS VIRÁGMAGVAK

a legnagyobb választékban találhatók

5—10(62)

NIK FERENCZNÉL

DEÉSEN.

Ugyisinte mindennemű kerti eszközök, kaczkok, szemző-, nemesítő-, kertészkek, szőlő- és növény-metsző-ollók, kézi- és kerti-fűrészek, továbbá gazdasági eszközök, kész Vidats- és váltó-ekék, valamint egyes ekerészek, folytonosan a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Egyszerűen vízben feloldható és nem mérges anyagu húsvéti tojásfestő-szer, tiz különböző színben, adagonként 5, 10 kr.

Vidéki megrendelések gyorsan és a szokott szigorú pontossággal teljesítetnek.

Mindennemű gazdasági gépek gyári áron.

Ny. Demeter és Kise gyorsajtóán Deesen 1885

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.